

Robert Kurek

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

SPÓŁKA EUROPEJSKA NA EUROPEJSKIM RYNKU UBEZPIECZENIOWYM

1. Wstęp

Wśród paneuropejskich form organizacyjno-prawnych przedsiębiorstw, do których należą: europejskie zgrupowanie interesów gospodarczych – EZIG, spółdzielnia europejska – SCE oraz spółka europejska – SE, ta ostatnia jest jedyną możliwą dla branży ubezpieczeniowej. Wiele aspektów funkcjonowania takiej formy dysponuje SE do jednej z bardziej pożądaných przez właścicieli zakładów ubezpieczeń form organizacyjnych. Istnieją jednak pewne ograniczenia związane z jej istotą powodujące, że jej „atrakcyjność” zależna jest od wielu elementów, które wykorzystanie formy SE warunkują nie tylko zdolnościami organizacyjnymi przekształcających się lub nowo powstających podmiotów, ale i warunkami otoczenia.

Celem tego opracowania jest prezentacja formy spółki europejskiej jako możliwej do prowadzenia działalności ubezpieczeniowej na terenie UE, jej wad i zalet oraz analiza wykorzystania tej formy prawnej (według stanu na styczeń 2008 r.) na rynku UE.

2. Ogólna charakterystyka spółki europejskiej

Dla spółki europejskiej (łac. *societas Europea*, ang. *European Company*) stosuje się oficjalny skrót SE. Spółka ta uregulowana jest w prawie europejskim od 2001 r. [3]¹, jednak stosowne rozporządzenie, które nadało możliwość jej istnienia na terenie UE, zaczęło obowiązywać dopiero od 8 października 2004 r.²

Zgodnie z wymienionym rozporządzeniem spółka europejska może powstać tylko przez:

¹ W Polsce 4 marca 2005 r. uchwalona została ustawa o europejskim zgrupowaniu interesów gospodarczych i spółce europejskiej (DzU nr 62, poz. 551) wykonująca dwa rozporządzenia wspólnotowe: nr 2137/85 z 25 lipca 1985 r. w sprawie europejskiego zgrupowania interesów gospodarczych oraz to z 8 października 2001 r. w sprawie statutu spółki europejskiej.

² Pierwsze prace nad powstaniem SE oraz dyskusje i spory nad pierwotną jej koncepcją rozpoczęły się już 42 lata przed uchwaleniem rozporządzenia z 2001 r.

- transgraniczną fuzję spółek akcyjnych mających siedziby na obszarze UE, jeżeli co najmniej dwie z nich podlegają prawu różnych państw członkowskich;
- utworzenie grupy kapitałowej spółek europejskich przez spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością;
- utworzenie spółki zależnej przez co najmniej dwie spółki;
- przekształcenie spółki akcyjnej podlegającej wyłącznie prawu krajowemu;
- utworzenie przez spółkę europejską innej jednoosobowej spółki w tej formie.

Wśród podstawowych wymogów, które musi spełnić SE, należy wymienić to, że kapitał zakładowy to minimum 120 000 euro oraz, że podlega rejestracji w rejestrze handlowym tego państwa, w którym znajduje się jej statutowa siedziba (w Polsce jest to Krajowy Rejestr Sądowy – KRS).

3. Ubezpieczeniowe spółki europejskie w UE

Według stanu na styczeń 2008 r. do właściwych (w poszczególnych krajach UE) rejestrów handlowych dokonano 108 wpisów spółek w formie SE. 25 z nich to tzw. spółki *off the shelf*, czyli „od razu do wzięcia” (spółki utworzone na sprzedaż)³. Ponadto 9 SE jest stadium organizacji (w planach), 2 to spółki przekształcające się z powrotem w Ltd., a 4 to spółki zmieniające nazwy (były spółkami *shelf* i zostały kupione – zmiana nazwy wynika z decyzji nowych właścicieli) [3], a jedna uległa likwidacji. Zainteresowanie przekształceniem w SE wyraża także wiele wielkich koncernów, m.in. Daimler-Chrysler, Deutsche Bank, Linde, Siemens. Wśród „planujących” wymienia się także SwissRe. Najwięcej z zarejestrowanych spółek ma siedzibę w Niemczech (ok. 40%). Wśród zarejestrowanych spółek 7 to branża ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna, a podstawowe informacje o nich przedstawia tab. 1.

Najbardziej znaczące dla rynku ubezpieczeniowego było przekształcenie Allianz AG w **Allianz SE**. Pierwsza próba przekształcenia miała miejsce w 2005 r.: 30 czerwca 2005 r. zarejestrowana została Erwerb Und Verwaltung von Vermögen SE, która powołana została w celu fuzji International Reinsurance Company SA (Luksemburg) z firmą Allianz AG. Proces ten jednak się nie udał i SE uległa likwidacji. Dopiero 16 października 2006 r. w wyniku połączenia z włoską firmą ubezpieczeniową RAS Holdings SA (spółka należąca do Allianz Group) powstała Spółka Europejska Allianz SE [1] działająca zgodnie z prawem unijnym. Równocześnie zapowiedziane zostało zwiększenie kapitału zakładowego o 64 mln euro przez emisję 250 tys. akcji. Udziały posiadane dotychczas przez RAS Holding (w szczególności RAS S.p.A., Allianz Elementar, Allianz Suisse), pośrednio lub bezpośrednio, zostały wraz z połączeniem nabyte przez Allianz SE w drodze sukcesji generalnej. W przypadku Polski reorganizacja powodująca zmianę formy prawnej Allianz AG nie skutkowałą

³ Np. pod nazwą Atrium (pierwsze, drugie, trzecie itd.) zarejestrowanych zostało 8 firm.

zmianą podmiotu dominującego wobec spółek Allianz działających w Polsce⁴. Jednak w związku z restrukturyzacją grupy Allianz zamierza przenieść w zamian za udziały akcje swoich zakładów ubezpieczeń w Europie Środkowo-Wschodniej do spółki zależnej Allianz New Europe Holding w Wiedniu (ma powstać holding grupujący firmy z ośmiu państw Europy Środkowo-Wschodniej⁵)[2].

Tabela 1. Ubezpieczeniowe spółki europejskie w UE (stan na 6 stycznia 2008 r.)

Nazwa	Data rejestracji	Kraj	Branża	Liczba zatrudnionych	Informacje różne
SE w branży ubezpieczeniowej					
Allianz SE	13.10.06	Niemcy	ubezpieczenia	133 846	Allianz AG; Riunione Adriatica Di Sicurta S.p.A. (RAS)
SE Sampo Life Insurance Baltic	02.01.07	Estonia	ubezpieczenia	110	AS Sampo Elukindlustus, AAS Sampo Dziviba, UAB Sampo gyvybes draudimas
SCOR SA	25.06.07	Francja	reasekuracja	801	spółki zależne z Włoch i Niemiec
SCOR Global Life SA	25.06.07	Francja	reasekuracja	801	
SCOR Global P&C	25.06.07	Francja	ubezpieczenia reasekuracja	801	
SR International Business Insurance Company Reinsurance	17.10.07	Wielka Brytania od stycznia 2008 – Luksemburg	reasekuracja		Shelf
Seesam Life Insurance SE	29.10.07	Estonia	ubezpieczenia	200	Seesam Life Insurance Company Ltd. (Estonia), JSLIC Seesam Life Latvia (Litwa), JSLIC Seesam Life Lithuania (Łotwa). (wcześniejsza nazwa: Suomi Mutual Life Assurance Company wraz z FinLife SE)
inne SE					
Erwerb und Verwaltung von Vermögen SE	30.06.05	Niemcy	usługi finansowe		w likwidacji
Strabag Bauholding SE	12.10.04	Austria	branża budowlana	32 682	
Nordea Bank	2008 (planowana)	Szwecja	bankowość	29 000	Dania, Finlandia, Norwegia, Szwecja

Źródło: opracowanie własne na podstawie: [Schwimbersky, Kelemen].

W 2007 r. Suomi Mutual Life Assurance Company – fiński ubezpieczyciel – zdecydował o połączeniu ubezpieczeniowych spółek zależnych w krajach bałtyckich oraz w Polsce (FinLife SA) w jedną spółkę europejską. Suomi Mutual miał pozostać głównym udziałowcem nowego paneuropejskiego ubezpieczyciela [5]. Proces przekształcania FinLife w SE był już tak dalece zaawansowany, że polski organ nadzoru badał proces

⁴ Allianz SE jest następcą prawnym Allianz AG i wraz z przekształceniem spółka ta weszła we wszystkie posiadane prawa i obowiązki ciążące dotychczas na akcjonariuszu spółek polskich – stroną istniejących umów, podmiotem posiadanych licencji, praw własności i udziałów stał się Allianz SE.

⁵ Przy okazji pojawił się spór, czy akcje krajowych zakładów ubezpieczeń można nabywać tylko za pieniądze, czy również za środki niepieniężne (udziały). O przekształceniach własnościowych w zakładach ubezpieczeń i zakresie ingerencji Komisji Nadzoru Finansowego zdecydował Naczelny Sąd Administracyjny.

przekształcenia pod kątem zapewnienia interesów ubezpieczonych. Nowa spółka europejska miała też przyjąć nazwę i logo polskiej spółki – FinLife, jednak miejscem rejestracji i miejscem siedziby centrali spółki FinLife SE miała być Estonia⁶. Ta decyzja jednak została cofnięta i z procesu przekształcania wyłączone zostało FinLife. Pozostałe spółki zależne Suomi Mutual: Seesam Life Estonia, Seesam Life Łotwa oraz Seesam Life Litwa, w SE przekształcone zostały pod nazwą **Seesam Life Insurance SE** zarejestrowaną 29 października 2007 r., a już 18 grudnia podpisana została umowa nabycia przez Wiener Städtische Versicherung AG Vienna Insurance Group od Suomi Mutual Life Assurance Company 100% akcji spółki Seesam Life Insurance SE (Seesam). Grupa VIG równocześnie nabyła 100% akcji FinLife, ale już jako samodzielnego podmiotu.

Fińscy właściciele (grupa **Sampo**) także przekształcili swoje spółki z branży ubezpieczeń na życie działające w krajach bałtyckich w jeden podmiot: SE Sampo Life Insurance Baltic, a grupa **SCOR** jako pierwsza francuska firma uzyskała status SE. Przekształcenie w SCOR SE i powołanie pozostałych spółek (SCOR Global Life i SCOR Global P&C) było elementem strategii rozwoju grupy zakładającej ekspansję z równoczesnym uproszczeniem struktur firmy. W przekształceniu wzięły udział tylko spółki zależne z Włoch i Niemiec (mimo że grupa działa w 18 krajach).

4. Przekształcenie w SE – skutki dla zainteresowanych stron

Stronami zainteresowanymi są właściciele tych firm, ich pracownicy, klienci, a także organy nadzoru.

Dla **właścicieli** wymóg rejestracji w rejestrze handlowym tego państwa, w którym znajduje się jej statutowa siedziba, oznacza, że nie ma potrzeby rejestracji i uzyskiwania osobowości prawnej w każdym z państw członkowskich UE. W przypadku przekształcania w SE działa ona na podstawie jednolitych reguł prawa, zarządzania i księgowości, czego skutkiem jest znaczące ułatwienie działalności i ograniczenie kosztów związanych z funkcjonowaniem, a istotnym atutem staje się możliwość przeniesienia siedziby SE do innego państwa (prawo wyboru siedziby statutowej) bez potrzeby likwidacji spółki i ponownego jej zakładania. Przeniesienie siedziby nie prowadzi do zmiany statusu prawnego. W przypadku przekształcenia przedsiębiorstwa w SE wraz z równoczesnym przejściem spółek córek następuje uproszczenie struktur zarządzania (spółki córki zostają podporządkowane bezpośrednio jednemu przedsiębiorstwu). Istotne jest także mniejsze zapotrzebowanie na menedżerów wyższego i średniego szczebla. Spółka SE może stworzyć wspólną radę i wspólne zgromadzenie akcjonariuszy dla wszystkich przekształcanych firm. Oznacza to znaczne oszczędności na administracji, zarządzaniu i obsłudze prawnej. Na przykład towarzystwo ubezpieczeń dzia-

⁶ Przyczyny lokalizacji w Estonii, m.in. ze względu na kwestie prawne i organizacyjne, są następujące: w Estonii, na planowany moment przekształcania spółki, weszły już w życie szczegółowe przepisy dotyczące tworzenia SE, które w Polsce jeszcze nie były uchwalone, ponadto zakład ubezpieczeń działający w Estonii ma prawo także prowadzić dodatkowo działalność w zakresie funduszy emerytalnych – ułatwienie w obu gałęziach działalności, a najbardziej istotnymi powodami umiejscowienia siedziby spółki w Estonii były bliskość geograficzna oraz korzyści podatkowe.

łające w Polsce w formie spółki akcyjnej potrzebuje trzech członków zarządu i rady nadzorczej – w przypadku SE oddziałem może zarządzać jeden dyrektor [9].

Działalność ubezpieczeniowa oddziału SE ściśle jest uzależniona od przepisów prawa związanych z terytorium działalności. Prowadzona jest na podstawie prawa kraju działalności, co obejmuje w szczególności zakres podatkowy (podatek dochodowy, VAT, podatek od zysków kapitałowych), prawa o ochronie danych osobowych, prawa patentowego i prawa pracy. Decyzje o lokalizacji inwestorzy podejmują głównie ze względu na korzyści podatkowe i uciążliwość nadzoru. Możliwość płacenia niższych podatków jest jednym z podstawowych motywów zakładania (ewentualnie przekształcania) SE (np. podatek od dywidend – dla porównania w Polsce wynosi on 19%, podczas gdy aż w 12 krajach UE nie płaci się go wcale [9]). Oczywiście jest, że na siedzibę SE wybierany będzie kraj, w którym podatki są niskie, a zasady ich wymierzania – proste i nie ulegają ciągłym zmianom. Przeniesienie siedziby pozwala także uniknąć problemów prawnych i urzędniczych składających się na „życie codzienne inwestorów zagranicznych” będących udziałowcami w spółkach córkach działających na rynkach lokalnych. Przekształcenie w SE ułatwia także spełnianie wymogów nadzorczych.

Przepisy regulujące organizację spółki europejskiej z założenia gwarantują **pracownikom** udział w zarządzaniu spółką co najmniej na takim poziomie zaangażowania, jaki posiadali w spółkach uczestniczących w tworzeniu spółki europejskiej. Jednak inne zasady obowiązują przy tworzeniu, a inne przy przekształceniu w SE. Przy tworzeniu nowej spółki europejskiej pracownicy nie mają tak dużych praw – są podporządkowani woli tworzącego się podmiotu⁷. Więcej zabiegów potrzeba w firmach, które nie tworzą nowych europejskich spółek, ale przekształcają się w nie⁸. W przypadku Allianz SE porozumienie o utworzeniu SE przewidywało dla przyszłej spółki utworzenie rady zakładowej, w której zasiadać będzie 37 przedstawicieli pracowników z 24 krajów, w tym 10 z Niemiec i po trzech z Włoch, Francji i Wielkiej Brytanii. Liczby te mają odpowiadać stosunkowi liczby pracowników zatrudnionych w grupie Allianz w poszczególnych krajach. Dla przedstawicieli pracowników zarezerwowano również połowę miejsc w zmniejszonej z 20 do 12 członków radzie nadzorczej. Czterech z nich pochodzi z Niemiec, a po jednym – z Francji i Wielkiej Brytanii. Jakkolwiek zmiana formy prawnej przedsiębiorstwa osłabia pozycję związków zawodowych – z jednej strony zredukowana zostaje liczba przedstawicieli pracowników w radzie nadzorczej, z drugiej zaś istotny wpływ na obsadzenie rady otrzymują pracownicy spółek firmy z innych krajów.

⁷ Porsche stworzyło europejską spółkę, aby właśnie ułatwić sobie rządy w VW. Pracownicy Volkswagena nie byli entuzjastami przejęcia pełnej kontroli nad ich firmą, ale Porsche utworzyło SE, do której wniosło swoje akcje VW, co umożliwiło w przewidzianej 12-osobowej radzie Porsche SE ustanowienie po trzy miejsca dla przedstawicieli pracowników Porsche i Volkswagena – mimo że Volkswagen zatrudnia 330 tys. osób, a Porsche – tylko 11,4 tys. W ten sposób zdominowana przez Porsche rada wspólnej europejskiej spółki bez trudu może łamać opory robotników VW.

⁸ Na etapie przekształcania BASF musiało uzgodnić ze swoimi spółkami w 12 państwach wybór aż 23 osób do rady europejskiej spółki. Tym samym problemom stawily czoła koncerny Daimler, lotniczo-zbrojeniowy EADS i spółka sektora stalowego ArcelorMittal, które również mimo komplikacji z pracownikami deklarują zainteresowanie przemianą w spółkę europejską.

Z punktu widzenia **klientów** fakt utworzenia spółki europejskiej nie ma istotniejszego znaczenia. Nowa forma gwarantuje klientom i partnerom przekształconej (lub ewentualnie nowo utworzonej spółki) współpracę na znanych z lokalnego rynku zasadach: obowiązuje gwarancja honorowania umów ubezpieczenia, ogólnych warunków, utrzymanie jakości wypłaty świadczeń oraz umów i ustaleń z partnerami (brokerzy) i pośrednikami (agenci i multiagencje). Klienci spółek, które przekształcane są w SE, mogą nawet zyskać znaczne dodatkowe korzyści związane z transgranicznym charakterem spółki (doświadczenia z innych rynków), które obejmują m.in. inwestowanie większych wolumenów aktywów, nowoczesne (zintegrowane) systemy dostępu do polisy, nowe produkty i systemy obsługi klienta (obecne w innych krajach, w których implementacja na rynku lokalnym staje się uławniona). Ponadto prawem właściwym dla umowy ubezpieczenia jest prawo siedziby zakładu ubezpieczeń, które w niektórych aspektach może przewidywać nawet wyższe standardy niż krajowe zakłady ubezpieczeń (może także mniej korzystne). W przypadku upadłości SE korzystanie przez klienta z usług firmy działającej w formie SE zmienia nieco jego uprawnienia – np. klient zakładu ubezpieczeń działającego w formie oddziału w razie jego upadłości otrzymuje wypłatę zgodnie z zasadami obowiązującymi w kraju macierzystym (siedziby spółki). Nie zawsze oznacza to, że korzystanie z usług oddziału zagranicznego zakładu ubezpieczeń daje klientowi te same prawa, które gwarantuje krajowy zakład ubezpieczeń (dotyczy to głównie zakresu wypłat z funduszy gwarancyjnych). Natomiast w kwestii prawa właściwego do rozstrzygania sporów wynikających np. z umowy ubezpieczenia pozostaje zasada, że wybór sądu właściwego należy do wnoszącego pozew – może to być sąd właściwy dla siedziby pozwanego towarzystwa, jego oddziału albo miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego. Takie rozwiązanie jest jak najbardziej korzystne dla konsumenta usługi ubezpieczeniowej, a forma SE praw tych nie ogranicza.

Z punktu widzenia **organu nadzoru** w przypadku przekształcenia w SE właściwy staje się nadzór kraju siedziby. Oznacza to, że działalność nowo powstałych oddziałów (wcześniej niezależnych podmiotów) przechodzi pod nadzór właściwy z kraju siedziby, a dotychczasowy nadzór traci swoje prawa. Przy wyborze siedziby pojawia się „arbitraż nadzorczy” spowodowany podejściem nadzoru. „Liberalne” organy nadzoru, skupione na finansowej stronie przedsięwzięcia, są preferowane w stosunku do nadzorów i przepisów o ostrzejszym podejściu (np. uciążliwe obowiązki informacyjne, ingerencja w procedury wewnętrzne, decydowanie o składzie zarządu – nadzór może nie zaakceptować wskazanych przez udziałowców członków władz spółki, kontrola OWU itp.).

5. Europejskie Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych – Mutualité Européenne (ME)

Nie tylko spółki akcyjne SE mogłyby prowadzić działalność ubezpieczeniową. W planach Komisji Europejskiej jest także powołanie Europejskiego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych – Mutualité Européenne (ME) [7], czym zajmuje się

specjalna grupa ekspertów do spraw prawa spółek (tzw. Winter-group). Plany te wspierają Francja, Włochy i kraje wschodnioeuropejskie [8]. Propozycja ta spotkała się jednak z ostrą krytyką niemieckiego rynku TUV-ów, ponieważ w kręgu podmiotów uprawnionych do powołania ME byłyby także niemieckie publiczne kasy chorych, a więc podmioty spoza sektora ubezpieczeń gospodarczych, a to doprowadziłoby do zatarcia różnicy między sektorem publicznym i prywatnym i stworzyłoby nową konkurencję dla prywatnych oferentów. Nie wnikając w istotę działalności TUV-ów, działalność w formie ME mogłaby się przyczynić do pojawienia się nowej, dotychczas nieznannej aktywności działalności zakładów ubezpieczeń. Być może nawet postępujący proces demutualizacji towarzystw ubezpieczeń wzajemnych (zamiana TUV w formę SA) może się okazać niepotrzebny, forma ME zaspokoi bowiem potrzeby członków TUV.

6. Zakończenie

Spółka europejska to nowa forma prowadzenia działalności gospodarczej na terenie UE. Może być ona wykorzystana przez podmiot operujący w więcej niż jednym kraju członkowskim. Jedną z jej głównych zalet jest możliwość łączenia spółek mających siedzibę w różnych państwach UE w jeden podmiot prawny, co znacznie usprawnia ich zarządzanie, przepływ informacji oraz organizację i pozwala korzystać z tzw. efektu skali. W rezultacie synergii spółka europejska staje się organizacją znacznie silniejszą niż wynikałoby to z prostego sumowania potencjału łączących się spółek. Przekształcenie w SE ma pomóc w stawieniu czoła coraz ostrzejszej konkurencji na rynku oraz uzyskaniu przewagi konkurencyjnej przez wzrost efektywności międzynarodowego funkcjonowania.

Najistotniejszą zaletą SE jest możliwość prowadzenia działalności pod jedną firmą w całej UE, co umożliwia łatwiejszą ekspansję firmy bez znacznych kosztów i bez zbędnych formalności dla wielu spółek córek w poszczególnych krajach – i co bardziej istotne – jedna spółka będzie utrzymywała środki na pokrycie tylko jednego marginesu wypłacalności. Jednak ten argument już wkrótce może stracić na znaczeniu. W projekcie dyrektywy Solvency II pojawiła się możliwość „wsparcia grupowego”, a więc deklaracji spółki macierzystej o ewentualnym przekazaniu środków na pokrycie marginesu. Pod tym względem działalność w grupie ubezpieczeniowej stanie się łatwiejsza, a procedura związana z powołaniem SE może przyhamować rozwój tej formy na rynku ubezpieczeniowym, jeżeli głównym motywem miałyby być wymogi w zakresie wypłacalności.

Jak na razie nieliczne przypadki wykorzystania SE dla działalności ubezpieczeniowej mogą sugerować, że taka forma organizacyjna nie znalazła szerokiego wykorzystania. SE jest na swój sposób pionierskim wydarzeniem na rynku europejskim. Jednak krótki okres jej prawnego usankcjonowania (3 lata) nie wyklucza, że tą drogą biznesową pójdą inne firmy z rynku ubezpieczeniowego. Taką formę aktywności gospodarczej wprowadzają przede wszystkim duże firmy ubezpiecze-

niowe, jednak zjednoczona Europa daje nowe możliwości, a absorpcja takiego rozwiązania jest także możliwa dla firm mniejszych, które mogą ją wykorzystać, by rozszerzyć zakres swojej działalności.

Możliwość, jaką uzyskuje się przy przekształceniu w spółkę europejską i przeniesieniu jej siedziby do innego państwa członkowskiego, bezsprzecznie daje dodatkowe nieistniejące dotychczas możliwości, które pozwalają działać tam, gdzie są lepsze warunki biznesowe. O tym zaś, gdzie jest dobrze, decyduje otoczenie gospodarcze, a przede wszystkim regulacje podatkowe. Kraj, w którym jest zarejestrowanych najwięcej spółek europejskich i do którego przeniesiono ich siedziby z innych państw, to najlepsze miejsce do inwestowania.

Literatura

- [1] *Allianz AG przekształca się w Allianz SE*, http://www.allianz.pl/x_main.php?id_kategorii=249&id_newsa=445.
- [2] Frey D., *Akcje tylko za pieniądze czy również za udziały*, *Biznes Polska* (30.08.2007), http://www.biznespolska.pl/article/2212022_Akcje_tylko_za_pieniadze_czy_rowniez_za_udzialy.htm.
- [3] Rozporządzenie UE nr 2157/2001/WE z dnia 8 października 2001 r. w sprawie statutu spółki europejskiej (SE), *DzUrz WE L 294 z 10.11.2001 r.*
- [4] Schwimbersky S., Kelemen M., *SEEurope SE Factsheets*, worker-participation, http://www.worker-participation.eu/european_company/se_companies/se_fact_sheets_1.
- [5] Sosnowski B., *List otwarty*, *FinLife* – wiadomości archiwalne (01.09.2006), www.finlife.pl/index/section/1/59/0/start.html?Finlife=81836f93f05b96ff737f139f512a81e2.
- [6] Ustawa z dnia 4 marca 2005 r. o europejskim zgrupowaniu interesów gospodarczych i spółce europejskiej (*DzU nr 62, poz. 551*).
- [7] *Versicherer attackieren EU-Pläne*, www.ftd.de/unternehmen/versicherungen/:Versicherer%20EU%20PI%E4ne/231177.html (27.07.2007).
- [8] *Versicherer sehen keine Notwendigkeit für neue Rechtsform*, www.insurance1.de/aktuell/2007-08-30/versicherer-sehen-keine-notwendigkeit-fuer-neue-rechtsform.html (12.10.2007).
- [9] *Wygodniej funkcjonować jako spółka europejska*, „*Gazeta Prawna*”, 22.09.2006 http://www.www.gu.com.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=16619&Itemid=174.

EUROPEAN COMPANY ON THE EUROPEAN INSURANCE MARKET

Summary

As a new form of the activity on the market of the European Union, the European Company became immediately popular. Also insurance companies transformed into this form (Allianz, Suomi, Sampo, SCOR) hoping for a chance to simplify the process of running business activity. Mainly companies themselves benefit from such changes but also individual customers may perceive some positive aspects and the rights of employees are not violated as well. The result of transfer into the European Company is the fact of being supervised by the country of its seat which means that so-far dependent companies transformed into branches are "excluded" from the supervision where activity is being run.